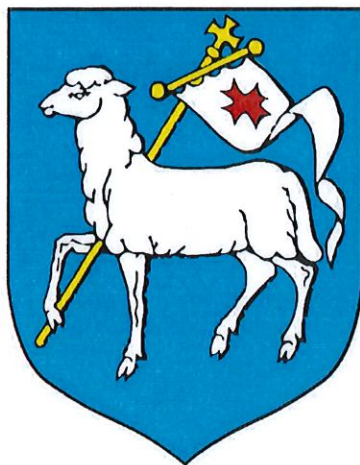

Analiza zagrożeń
w tym identyfikacja miejsc, w których
występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób
wykorzystujących obszar wodny do pływania,
kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na
terenie gminy Piwniczna – Zdrój

UZGODNIONO:

KOMENDANT
Komisariatu Policji w Piwnicznej-Zdroju

asp. szt. Tomasz Sułkowski

UZGODNIONO:

Komendant
Oddziału Miejsko-Gminnego
ZOSP RP w Piwnicznej-Zdroju

Czesław Tomaszewski

Spis treści:

1. Podstawa prawna i cel opracowania	2
2. Charakterystyka Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój	3
2.1 Położenie	3
2.2 Hydrologia	4
2.3 Formy ochrony przyrody	4
3. Identyfikacja obszaru wodnego	6
4. Miejsca, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się i rekreacji.....	7
5. Planowane działania na rzecz ograniczenia zagrożeń.....	9
6. Telefony alarmowe	10
7. Podsumowanie.....	10

1. Podstawa prawna i cel opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój, w tym identyfikację miejsc, w których istnieje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 714 ze zm.) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. Dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.
2. Oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych.
3. Prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
4. Informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób.
5. Zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy, za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, odpowiada;

1. na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
2. na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
3. na pozostałym obszarze – właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) – zwani dalej „zarządzającym obszarem wodnym”.

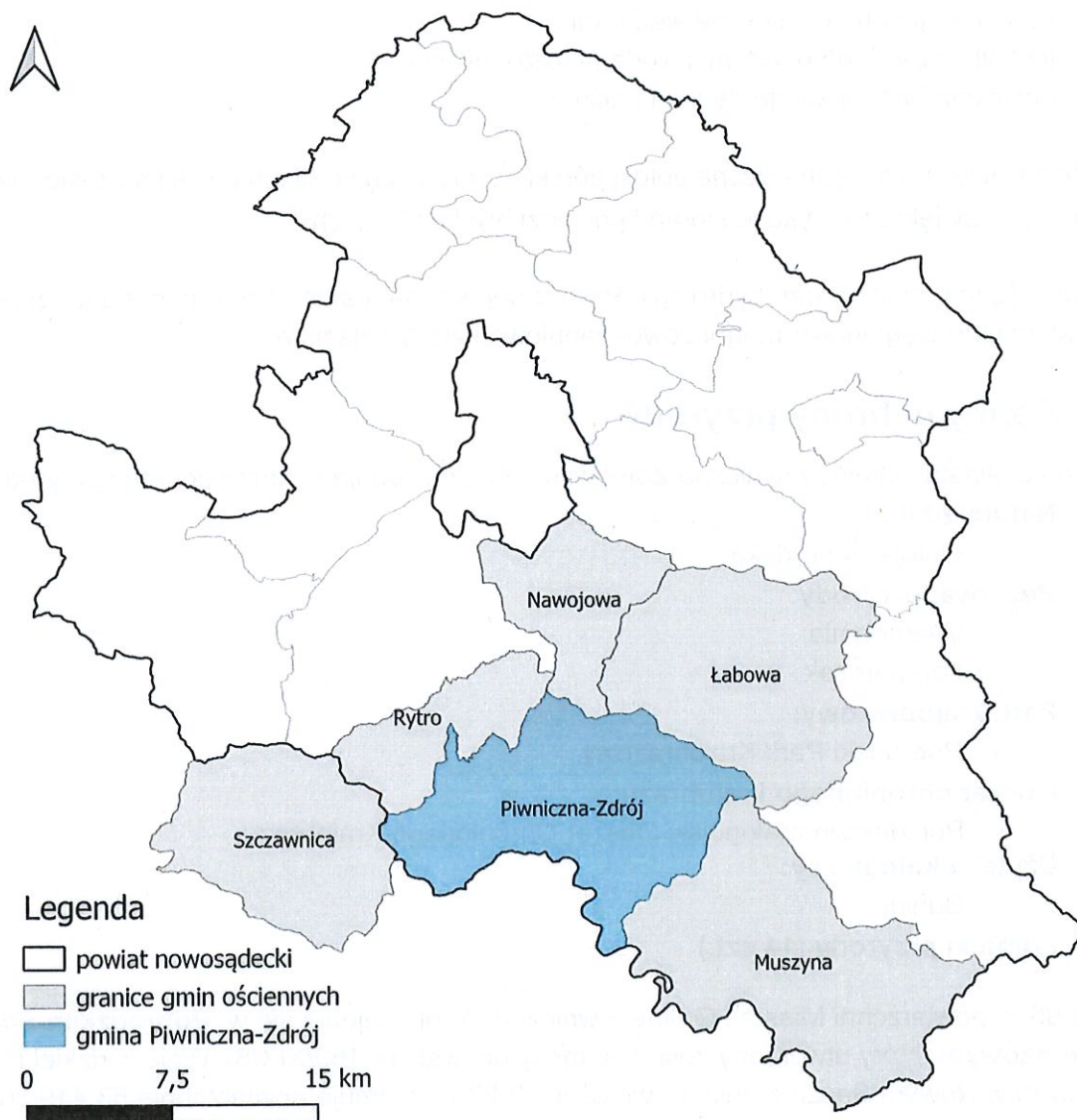
Zadania o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrza prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Charakterystyka Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój.

2.1. Położenie

Miasto i Gmina Piwniczna-Zdrój jest gminą miejsko-wiejską, położoną w południowej części województwa małopolskiego oraz w południowej części powiatu nowosądeckiego. Obszar ten charakteryzuje się dogodnym położeniem pod względem komunikacyjnym. Południowa część gminy bezpośrednio sąsiaduje ze Słowacją. Gminami sąsiednimi na terenie Polski są gminy położone na terenie województwa małopolskiego. Są to:

- gminą miejsko-wiejską Szczawnica, powiat nowotarski;
- gminą wiejską Rytro, powiat nowosądecki;
- gminą wiejską Nawojowa, powiat nowosądecki;
- gminą wiejską Łabowa, powiat nowosądecki;
- gminą miejsko-wiejską Muszyna, powiat nowosądecki.

Rysunek 1 Gmina Piwniczna-Zdrój na tle powiatu nowosądeckiego

Powierzchnia miasta i gminy wynosi 12 645 ha. Obszar miasta i gminy składa się z 6 sołectw - Młodów, Głębokie, Kokuszka, Łomnica Zdrój, Wierchomla i Zubrzyk oraz 8 osiedli - Miasto, Zdrojowe, Zawodzie, Borownice, Hanuszów, Czercz, Kosarzyska oraz Majerz.

Największą powierzchnię stanowią lasy oraz grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - 65,10%, a wśród nich lasy, które stanowią 63,70%. Użytki rolne stanowią 29,81% powierzchni miasta i gminy, z czego grunty orne stanowią 13,89%, a pastwiska trwałe 10,77%.

2.2. Hydrologia

Miasto leży w dolinie rzeki Poprad, mającej swoje źródła w Tatrach Słowackich. Poprad to rzeka która:

- ma charakter rzeki górskiej,
- cechuje się dużą dynamiką przepływów,
- posiada znaczne wahania stanów wody,
- narażona jest na gwałtowne wezbrania
- jest silnie zasilana opadami i wodami roztopowymi.
- narażona jest na erozję denną i boczną

W dolinie Popradu występują liczne potoki górskie o stromych profilach i krótkim czasie reakcji na opady, co zwiększa ryzyko wezbrań i powodzi błyskawicznych.

Najważniejszym elementem hydrologii Piwnicznej są naturalne wody mineralne głównie szczawy wodorowęglanowo-magnezowo-wapniowe i wody żelaziste,

2.3. Formy ochrony przyrody

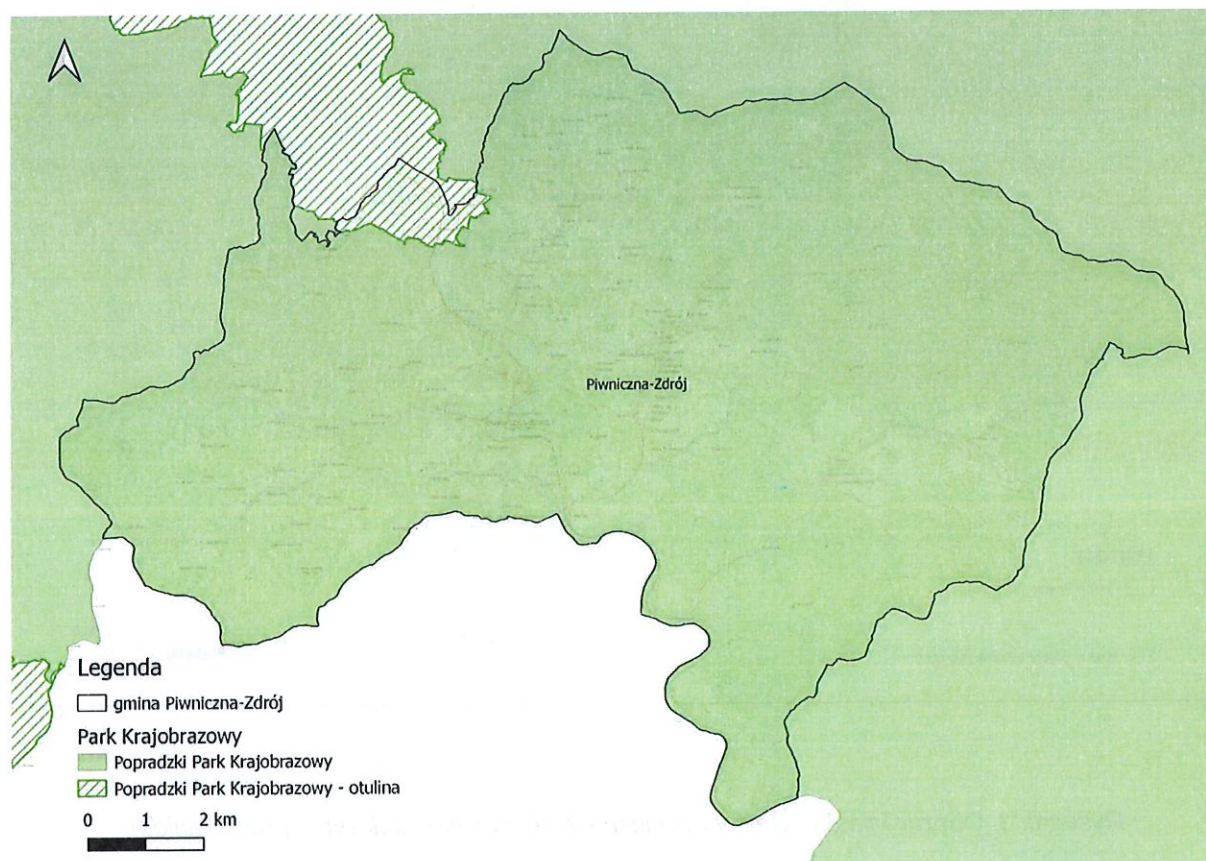
Na terenie Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój występują następujące formy ochrony przyrody:

- **Natura 2000:**
 - Ostoja Popradzka.
- **Rezerwat przyrody:**
 - Wierchomla;
 - Lembarczek.
- **Park krajobrazowy:**
 - Popradzki Park Krajobrazowy.
- **Obszar chronionego krajobrazu:**
 - Południowo-małopolski Obszar Chronionego Krajobrazu.
- **Użytek ekologiczny:**
 - Bunior.
- **Pomniki przyrody (14 szt.)**

Ponad 95 % powierzchni Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój znajduje się w **Popradzkim Parku Krajobrazowym**, który utworzony został na mocy uchwały nr 169/XIX/87 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Nowym Sączu z dnia 11 września 1987 r. i zajmuje powierzchnię 53 419,30 ha a jego otulina 25 062,51 ha.

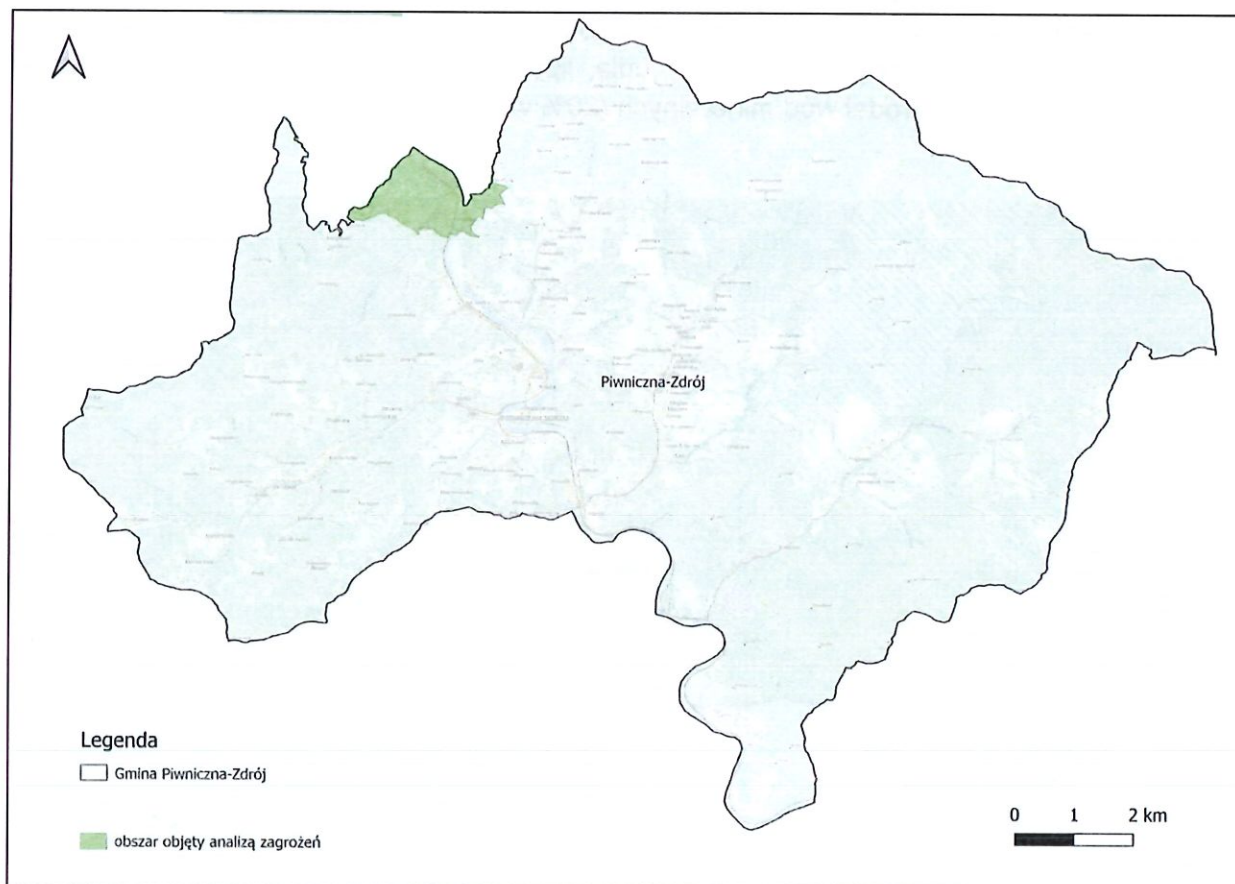
Park rozpościera się na terenie Beskidu Sądeckiego oraz obejmuje część Gór Czerchowskich oraz część obszaru Małych Pienin. Położony jest w południowej części województwa

małopolskiego, na pograniczu ze Słowacją. Około 70% powierzchni parku stanowią lasy. Drzewostan obszaru tworzą głównie: buk, jodła, lipa oraz olcha. Cechą charakterystyczną obszaru jest duża ilość źródeł wód mineralnych (20% wszystkich zasobów w Polsce).

Rysunek 2. Park krajobrazowy na terenie Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój

Niewielki obszar gminy znajdujący się poza granicami Popradzkiego Parku Krajobrazowego to fragmenty wsi Głębokie i Młodów.

Rysunek 3. Obszar Miasta i Gminy Piwniczna-Zdrój objęty niniejszym opracowaniem

3. Identyfikacja obszaru wodnego.

Zgodnie z przepisami cyt. wyż. ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, na terenie parku krajobrazowego analizę zagrożeń opracowuje dyrektor parku. W zakres niniejszego opracowania wchodzi więc jedynie tereny znajdujące się poza Popradzkim Parkiem Krajobrazowym – czyli fragmenty wsi Głębokie i Młodów (Rysunek 3)

Na terenie objętym opracowaniem nie ma zbiorników wodnych, oraz miejsc na wodach płynących, które byłyby wyznaczone do kąpiel. Przy rzece nie organizowano kąpieliska wodnego ani miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel. Nie planuje się również tworzenia takich miejsc w przyszłości.

Mimo braku kąpielisk nie można wykluczyć przypadków korzystania z rzeki do kąpiel przez pojedyncze osoby, w szczególności przez dzieci i młodzież. Rzeka jest też chętnie wykorzystywana przez wędkarzy.

4. Miejsca w których występują zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się i rekreacji.

Na podstawie oględzin miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi na obszarach wodnych objętych opracowaniem należy stwierdzić, że jedynie lewy brzeg rzeki Poprad na wysokości wsi Młodów może być wykorzystany do kąpieli i rekreacji i w związku z tym stanowić zagrożenie dla osób przebywających na obszarach wodnych. Wpływ na to ma przede wszystkim dostępność brzegów rzeki, które są wolne od zadrzewień i zakrzaczeń, niewielka głębokość rzeki oraz sąsiedztwo drogi dojazdowej. Jednakże, zagrożenie to jest niewielkie i dotyczy przede wszystkim osób nieletnich pozostających bez nadzoru.

*Zdjęcie 1. Rzeka Poprad na wysokości wsi Młodów
Miasto i Gmina Piwniczna-Zdrój
źródło: opracowanie własne*

Pozostały obszar objęty opracowaniem jest trudnodostępny ze względu na lokalizację linii kolejowej blisko brzegu rzeki, obecność roślinności wysokiej i niskiej na brzegach, oraz sąsiedztwo budynków mieszkalnych i ogrodzeń przy tych budynkach, które częściowo utrudniają dostęp do brzegów rzeki.

*Zdjęcie 2. Rzeka Poprad na wysokości wsi Głębokie
Miasto i Gmina Piwniczna-Zdrój
źródło: opracowanie własne*

*Zdjęcie 3. Rzeka Poprad na wysokości wsi Głębokie
Miasto i Gmina Piwniczna-Zdrój
źródło: opracowanie własne*

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z obszarów wodnych mogą być sprzyjające warunki atmosferyczne i okres wakacyjny. W tym czasie wzrasta liczba osób korzystających z wypoczynku nad wodą pomimo braku wyznaczonych kąpielisk strzeżonych.

Zagrożeniami dla osób korzystających z obszarów wodnych są przede wszystkim:

- brak umiejętności pływania,
- kąpiel w stanie nietrzeźwości lub po użyciu środków odurzających,
- wpływanie w strefy porośnięte roślinnością wodną,
- nieznajomość przybrzeżnego ukształtowania dna rzeki,
- wykonywanie skoków do wody w miejscach nierozpoznanych,
- korzystanie z akwenów podczas złych warunków atmosferycznych (np. niska temperatura wody, wyładowania atmosferyczne),
- szok termiczny spowodowany zbyt szybkim ochłodzeniem ciała rozgrzanego przez słońce,
- wejście na akweny zalodzone bez wiedzy o grubości lodu oraz odpowiedniego zabezpieczenia.

Potencjalne skutki zagrożeń dla życia i zdrowia:

- zranienia
- skaleczenia
- podtopienia
- utonięcia
- stany chorobowe skóry i przewodu pokarmowego.

5. Planowane działania na rzecz ograniczenia zagrożeń

W ramach działań prewencyjnych planuje się przy współpracy z Policją dokonywanie oględzin w celu wskazania miejsc gdzie akweny mogą być wykorzystywane jako dzikie kąpieliska lub miejsc gdzie grupuje się młodzież.

Również przy współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną - głównie OSP Głębokie – planowane są akcje informacyjne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży z zakresu występujących zagrożeń oraz zachowania bezpieczeństwa na obszarach wodnych i zalodzonych.

W przypadku działań ratowniczych na rzece, w pierwszej kolejności działania podejmują jednostki ochrony przeciwpożarowej tj. OSP Głębokie i Piwniczna, która posiada na wyposażeniu sprzęt do ratownictwa wodnego w zakresie podstawowym (ratownictwo na obszarach wodnych i zalodzonych).

Planowane jest również oznakowanie i objęcie doraźnym nadzorem terenów gminnych zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń.

6. Telefony alarmowe

W przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia lub życia dla osób na obszarach wodnych, należy kontaktować się z:

- Centrum Powiadamiania Ratunkowego tel. 112
- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Sączu tel. 47 833 41 11
- Komisariat Policji w Piwnicznej – Zdroju tel. 47 833 53 50
- Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Nowym Sączu – 47 831 49 00
- Sąddeckie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Nowym Sączu – 691 609 999
- Stowarzyszenie Sądeckie Ratownictwo Wodne – 502 211 550

7. Podsumowanie

Na terenie Gminy Piwniczna – Zdrój objętym niniejszym opracowaniem występują obszary wodne przy czym nie stanowią wyznaczonego obszaru wodnego. Nie organizowano kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli. Mimo braku kąpielisk nie można wykluczyć przypadków korzystania z rzeki do kąpieli przez pojedyncze osoby, w szczególności przez dzieci i młodzież.

W sezonie letnim miejsca gdzie zidentyfikowano potencjalne zagrożenie należy okresowo monitorować i w przypadku wykorzystania tych miejsc przez osoby do plażowania i kąpieli, należy te miejsca dodatkowo oznakować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag

Burmistrz
PIWNICZNEJ-ZDROJU
T. Michałowski
Tomasz Michałowski